

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 556/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKČIA] zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Kubikom, Poľná cesta 966/9, Dunajská Streda, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 107/2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKČIA]

██████████ (ďalej len „sťažovateľka“, v podaní aj „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Kubikom, Poľná cesta 966/9, Dunajská Streda, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 107/2015.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Sťažovateľ písomným podaním zo dňa 23. 12. 2014 sa na Okresnom súde Košice II domáhal vydania platobného rozkazu na zaplatenie 22.827,48 Eur s príslušenstvom voči odporcovi ██████████ – ██████████. Okresný súd Košice II dňa 28. 01. 2015 vydal platobný rozkaz č. k. 33 Rob 201/2014, proti ktorému podal odporca dňa 10. 02. 2015 odpor. Sťažovateľ sa k podanému odporu vyjadril písomným podaním zo dňa 27. 03. 2015. V októbri 2015 Okresný súd Košice II vyžiadal od sťažovateľa doklad, ktorý už bol pripojený k návrhu na vydanie platobného rozkazu. V súčasnosti sa spor vedie na Okresnom súde Košice II pod číslom konania 38 Cb 107/2015.

Sťažovateľ písomným podaním zo dňa 11. 04. 2016 sa sťažoval u predsedu Okresného súdu Košice II na postup súdu pre porušenie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Predseda Okresného súdu Košice II listom zn. Spr. 56/2016 zo dňa 15. 04. 2016 konštatoval dôvodnosť sťažnosti sťažovateľa. Od tej doby uplynuli ďalšie tri mesiace a súd naďalej nekoná, najmä nedošlo ani k vytýčeniu termínu pojednávania. Úkon vo veci samej súd neurobil od marca 2015, teda viac ako 16 mesiacov.“

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom rozhodol takto:

„Okresný súd Košice II porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd SR prikazuje Okresnému súdu Košice II, aby vo veci pod sp. zn. 38 Cb 107/2015 konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1.369,- Eur, ktoré je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu...

Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby Ústavný súd SR... priznal sťažovateľovi náhradu trov tohto konania... vo výške 948,77 Eur... s povinnosťou ju nahradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd vyzval 4. júla 2017 predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k sťažnosti sťažovateľky a predložil ústavnému súdu spis vedený v tejto veci. Predseda okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. 1 SprV 531/2017 z 26. júla 2017, ktoré bolo doručené ústavnému súdu 1. augusta 2017, okrem iného uviedol:

«... po oboznámení s predloženou sťažnosťou a so spisom, v ktorom sú namietané prietahy v konaní, kde sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení žalobcu, Vám predkladám prehľad procesných úkonov vykonaných tunajším súdom v predmetnej veci:

- dňa 31. 12. 2014 doručená súdu žaloba o zaplatenie 22.827,48 Eur s prísl., konanie vedené pod sp. zn. 33 Rob 201/2014,

- dňa 7. 1. 2015 žalobca vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku,

- dňa 15. 1. 2015 zaplatený súdny poplatok za predmetnú žalobu,

- dňa 28. 1. 2015 vydaný platobný rozkaz,

- dňa 10. 2. 2015 podaný odpor proti platobnému rozkazu zo strany žalovaného,

- dňa 16. 3. 2015 žalovaný vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podaný odpor,

- dňa 1. 4. 2015 doručené súdu vyjadrenie žalobcu k podanému odporu,

- dňa 21. 4. 2015 zaplatený súdny poplatok za podaný odpor,

- dňa 4. 5. 2015 vec prevedená do registra Cb, konanie vedené pod sp. zn. 38 Cb/107/2015,

- dňa 13. 5. 2015 referát sudcu na prípravu spisu,

- dňa 7. 10. 2015 vydané uznesenie o poučení účastníkov konania,

- dňa 6. 11. 2015 doručené súdu vyjadrenie žalovaného,

- z dôvodu dlhodobej zákonnej neprítomnosti sudcu bola vec dňa 4. 4. 2016 prevedená do súdneho oddelenia iného sudcu v súlade s rozvrhom práce Opatrením predsedu súdu č. 8/2016,

- dňa 4. 10. 2016 nariadené pojednávanie na termín 31. 1. 2017,

- dňa 31. 1. 2017 pojednávanie, na ktorom boli vypočutí právni zástupcovia strán sporu a žalovaný, pojednávanie odročené na 6. 6. 2017 z dôvodu vykonania ďalšieho dokazovania,

- podľa názoru súdu právne vzťahy medzi stranami sporu sa riadia právnym poriadkom Maďarska, preto z dôvodu hospodárnosti konania bol k právnej veci pripojený spis Okresného súdu Košice II, sp. zn. 33 Cb 98/2010, v ktorom sa právny vzťah medzi stranami sporu riadil právnym poriadkom Maďarska,

- na základe dožiadania Okresného súdu Košice II, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Sekcia medzinárodného a európskeho práva, Odbor medzinárodného a európskeho práva súkromného dňa 18. 10. 2012 zaslalo súdu „VEC: Maďarsko – právna vec – [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] informácia o cudzom práve“,

- dňa 20. 2. 2017 žalobca predložil súdu listinné dôkazy označené ako „doplnenie dokazovania“,

- dňa 2. 3. 2017 žalovaný predložil súdu preklad listinných dôkazov,

- dňa 20. 4. 2017 žalovaný predložil súdu písomné podanie označené ako „vzájomná žaloba k sp. zn. 38 Cb 107/2015,

- dňa 16. 5. 2017 súd vyzval právnu zástupkyňu žalovaného, aby v lehote do 10 dní od doručenia uznesenia žalovaný upravil vzájomnú žalobu tak, že „formuluje žalobný návrh jednoznačne a určito, t. j. uvedie, akej sumy sa od žalobcu domáha bez tohto, aby ponúkal súdu alternatívy v tom, čo má byť predmetom konania o vzájomnej žalobe“,

- dňa 31. 5. 2017 právny zástupkyňa žalovaného doručila súdu písomné podanie označené ako „vzájomná žaloba k sp. zn. 38 Cb 107/2015 – oprava“,

- dňa 6. 6. 2017 sa konalo pojednávanie, na ktorom právna zástupkyňa žalovaného navrhla vykonanie ďalšieho dokazovania, pojednávanie bolo odročené na termín 7. 11. 2017 z dôvodu vykonania ďalšieho dokazovania,

- dňa 4. 7. 2017 bolo súdu doručené vyjadrenie a listinné dôkazy právnej zástupkyne žalovaného (doručené aj právnenému zástupcovi žalobcu).

V zmysle vyjadrenia zákonnej sudkyne, z dôvodu vzájomnej žaloby a jednostranného zápočtu, keďže vec má byť posúdená podľa právneho poriadku Maďarska, spis sa nachádza u zákonnej sudkyne za účelom vypracovania dožiadania na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky – informácia o cudzom práve, platné právne normy Maďarska upravujúce vzájomnú žalobu a jednostranný zápočet.

Vzhľadom na vyššie uvedené som toho názoru, že predmetná právna vec je skutkovo a právne náročná, pričom rozhodnutie súdu je závislé aj od správania strán sporu a právnej pomoci Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, vzhľadom na právny poriadok cudzieho štátu.

V tomto prípade som súčasne toho názoru, že v konaní nevznikli prietahy v konaní dlhodobejšieho charakteru spĺňajúce kritéria závažných prietahov v konaní.»

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné práva, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 107/2015 došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola prejednaná spravodlivo, verejne a v primeranej lehote.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne

sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

V súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd poukazuje aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04), resp. nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

Ústavný súd vo vzťahu k sťažnosti konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ide o konanie, ktoré do dňa predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom trvá 31 mesiacov (ústavný súd si po preskúmaní vyžiadaného spisu osvojil

chronológiu úkonov, ktorú predložil predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. 1 Spr V/531/2017). Z uvedených podkladov vyplýva, že okresný súd bol neodôvodnene nečinný v období od mája 2015 do apríla, resp. septembra 2016. Sťažovateľka v tomto období podala sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní predsedovi okresného súdu (11. apríla 2016), ktorý konštatoval dôvodnosť sťažnosti.

Podľa zistenia ústavného súdu v období po podaní a vybavení sťažnosti na zbytočné prietahy okresný súd koná plynulo, keď nariadil pojednávania na 31. január 2017 a na 6. jún 2017, ktoré sa uskutočnili, čiže sťažnosť, ktorú podala sťažovateľka 11. apríla 2016 sa stala účinným prostriedkom ochrany jej práv. V súvislosti s ďalším dokazovaním okresný súd nariadil aj pojednávanie na 7. november 2017. Ústavný súd dodáva, že doba vykonania nevyhnutných procesných úkonov v tomto konaní nesporne súvisí s tým, že ide o konanie, ktoré obsahuje cudzí prvok (je potrebné zohľadniť komunikáciu prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o záležitostiach týkajúcich sa právneho poriadku Maďarskej republiky, ktorá je v doterajšom priebehu konania plynulá).

Ústavný súd na základe uvedeného a s prihliadnutím na doterajšiu dĺžku napadnutého konania dospel k záveru, že doterajší postup okresného súdu je síce poznamenaný prietahmi, avšak nie takými, ktoré by bolo možné považovať za zbytočné v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, a sťažnosť, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 107/2015 odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

Ústavný súd nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde,

a preto nič nebráni tomu, aby v prípade, ak by okresný súd v ďalšom období v napadnutom konaní bol nečinný, nepostupoval plynulo, resp. efektívne, sťažovateľka zvážila možnosť opätovného podania sťažnosti, ktorou bude namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017